

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΙΣ ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
Διεύθυνση: Rue des Petits Carmes 6, B-1000, Bruxelles
Τηλέφωνο: +322-5455506-7, e-mail: ecocom-brussels@mfa.gr

ΔΕΛΤΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΕΞΕΛΙΞΕΩΝ
ΒΕΛΓΙΟ – ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2021

Η βελγική κυβέρνηση κατέληξε σε συμφωνία για τον προϋπολογισμό.

Προϋπολογισμός : Δημοσιονομικά

Η δημοσιονομική συμφωνία συνδυάζει μια σειρά μέτρων για τη μετάβαση της βελγικής οικονομίας μετά την πανδημία με περιβαλλοντικά ισορροπημένο τρόπο. Ορισμένα σημεία θα χρειαστούν περαιτέρω συμφωνία με τους κοινωνικούς εταίρους και ορισμένα μέτρα λαμβάνονται ενόψει της πρόσφατης αύξησης των τιμών της ενέργειας.

Καταρχήν το δημοσιονομικό έλλειμμα θα μειωθεί το επόμενο έτος από 5,4% σε 3,1% του ΑΕΠ μετά το τέλος των μέτρων στήριξης. Η κυβέρνηση αποφάσισε να καταβάλει επιπλέον 2 δισ. ευρώ. Ένα δισεκατομμύριο το οποίο προβλέπεται για στρατηγικές επενδύσεις (στόχος είναι να φθάσει στο 4% του ΑΕΠ το 2030). Το ένα τέταρτο αυτών των επενδύσεων θα αφιερωθεί στους σιδηροδρόμους (περισσότερα τρένα, πιο προσβάσιμοι σταθμοί, διπλασιασμός της μεταφοράς εμπορευμάτων με σιδηρόδρομο).

Προϋπολογισμός : Φορολογία

Μερικά από τα πιο σημαντικά φορολογικά μέτρα περιλαμβάνουν

(1) τη σταδιακή μετάβαση στην ηλεκτρονική τιμολόγηση για συναλλαγές B2B,

(2) μια σειρά περιβαλλοντικών φόρων με στόχο να ενθάρρυνση της χρήσης πράσινων πηγών ενέργειας όπως π.χ. εισαγωγή φόρου στα αεροπλάνα για σύντομες πτήσεις

(3) σειρά μέτρων που αποσκοπούν στη στήριξη των ασθενέστερων στην κοινωνία και στη μείωση των φόρων στην εργασία.

(4) λαμβάνονται ορισμένα μέτρα για την προστασία των ασθενέστερων οικονομικά πολιτών προκειμένου να περιοριστεί η επίπτωση της αύξησης της τιμής ενέργειας ενώ προβλέπεται ότι απαγορεύεται νομικά η μονομερής αύξηση της προκαταβολής για τους λογαριασμούς ενέργειας.

Προϋπολογισμός : Αγορά εργασίας

Στην αγορά εργασίας μέτρα για την επανένταξη των μακροχρόνια ασθενών εργαζομένων και κυρώσεις για τους εργαζόμενους και τους εργοδότες όπου δεν τηρούνται. Επίσης δεν απαιτείται ιατρική βεβαίωση για απουσία μίας ημέρας , τρεις φορές το χρόνο, εκτός από ΜΜΕ. Δικαίωμα εκπαίδευσης τουλάχιστον 5 ημέρες το χρόνο για κάθε εργαζόμενο. Περισσότερη ευελιξία για νυχτερινή εργασία στον τομέα του ηλεκτρονικού εμπορίου. Αυξάνεται η βάση για τον υπολογισμό της εισφοράς κοινωνικής ασφάλισης για επαγγελματίες αθλητές (συμπεριλαμβανομένων των ποδοσφαιριστών). Φόρος αεροπορικών εταιρειών σε μικρές πτήσεις έως 500 χιλιόμετρα Σταδιακή κατάργηση/σταδιακή κατάργηση του φορολογικού πλεονεκτήματος για το «επαγγελματικό ντίζελ» (υπάρχει σχέδιο νόμου για τον οικολογικό χαρακτήρα της κινητικότητας που προβλέπει αυξημένη έκπτωση για επενδύσεις σε φορτηγά μηδενικών εκπομπών και υποδομές επαναφόρτισης). Μεταρρύθμιση του συστήματος παρακράτησης φόρου μισθού (ιδίως για την εργασία με βάρδιες και τη νυχτερινή εργασία).

Αναπροσαρμογή στην ειδική εισφορά κοινωνικής ασφάλισης. Η έκπτωση φόρου για τη φροντίδα των παιδιών αυξάνεται στα 14 ευρώ/ημέρα/παιδί. Τροποποιήσεις στις φορολογικές διατάξεις των ομογενών. Το ποσό που καταβάλλεται σε σχέση με ορισμένους διακανονισμούς δεν θα εκπίπτει πλέον φόρου. Αυξημένες προσπάθειες για την καταπολέμηση της φορολογικής απάτης. Ο ΦΠΑ και οι ειδικοί φόροι κατανάλωσης στον καπνό θα πρέπει να αλλάξουν. Θα δημιουργηθεί ένα νομικό πλαίσιο για τα προϊόντα καπνού και τα ηλεκτρονικά τσιγάρα και οι ειδικοί φόροι κατανάλωσης στα προϊόντα καπνού θα αυξηθούν από την 1η Ιανουαρίου 2022. Τα επιπλωμένα καταλύματα που ενοικιάζονται από ιδιώτες θα υποβάλλονται σε ΦΠΑ.

Μεταξύ των ανακοινώσεων του Πρωθυπουργού σχετικά με την αγορά εργασίας, ως μέρος του ομοσπονδιακού προϋπολογισμού του 2022, αφορά καταρχήν την εβδομαδιαία ευελιξία του χρόνου εργασίας. Μέχρι τώρα, ο μέγιστος χρόνος εργασίας είχε οριστεί σε 8 ώρες την ημέρα και 38 ώρες την εβδομάδα. Συνεπώς, η συμφωνία οδηγεί σε αύξηση της νόμιμης διάρκειας του καθημερινού χρόνου εργασίας σε περίπτωση ανάγκης με δυνατότητα λιγότερων ορών εργασίας ή και δυνατότητα 4 ημέρου.

Επίσης, ανακοινώθηκε ότι οι Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις (ΜΜΕ) θα εξαιρούνται από το νέο μέτρο που καταργεί την απαίτηση να προσκομίσει

ιατρικό πιστοποιητικό για μία ημέρα απουσίας και αυτό έως τρεις ημέρες ετησίως. Το UCM και το Unizo είχαν πράγματι εκφράσει τους φόβους τους για αύξηση των απουσιών όταν αυτό το μέτρο αναφέρθηκε κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων. Επιπλέον, θα ληφθούν πολλά μέτρα υποστήριξης για μακροχρόνιους ασθενείς, για πρώτη φορά, θα εξασφαλιστεί μια πραγματική ευθύνη όλων των ενδιαφερομένων παραγόντων (ταμεία ασφάλισης υγείας, εργαζόμενοι, εργοδότες, συνταγογράφοι), με κυρώσεις ως το κλειδί για τους εργαζόμενους που αρνούνται να απαντήσουν σε ιατρικό ερωτηματολόγιο σχετικά με την κατάστασή τους. Σε εταιρείες με περισσότερους από 50 εργαζόμενους, θα μπορούσαν να επιβληθούν κυρώσεις σε όσους υπερβούν τον καθορισμένο μέσο όρο, δηλαδή θα χάσουν το 2,5% της μισθοδοσίας τους κατά τη διάρκεια ενός τριμήνου.

Επίσης το δικαίωμα στην κατάρτιση των εργαζομένων «μεταρρυθμίζεται» σύμφωνα με τον Υπουργό Απασχόλησης. Μεσοπρόθεσμα, κάθε εργαζόμενος θα δικαιούται κάθε χρόνο τουλάχιστον 5 ημέρες αφιερωμένες σε νέες μαθητείες. Σύμφωνα με έρευνα το 65% των ήδη εξειδικευμένων είχε λάβει εκπαίδευση το 2016, σε σύγκριση με το 20% αυτών με χαμηλή εξειδίκευση. Επίσης εργαζόμενοι ηλικίας μεταξύ 55 και 64 ετών είναι τώρα τρεις φορές λιγότερο πιθανό να εκπαιδευτεί από ότι ένας συνάδελφος του ηλικίας 25 έως 34 ετών.

Τέλος, η ομοσπονδιακή κυβέρνηση είπε ότι θα λάβει μέτρα για τη διευκόλυνση της νυχτερινής εργασίας στον τομέα του ηλεκτρονικού εμπορίου, αφενός, πρόκειται για επανενεργοποίηση ενός μέτρου που έλαβε η προηγούμενη κυβέρνηση, το οποίο καθιστά δυνατή την εισαγωγή της νυχτερινής εργασίας σε μια εταιρεία σε αυτόν τον τομέα μόλις συμφωνήσει το σωματείο. Από την άλλη πλευρά, οι εργαζόμενοι που επιθυμούν ατομικά να εργαστούν τη νύχτα θα μπορούν επίσης να το κάνουν.

Προϋπολογισμός : Φορολογική μεταχείριση αλλοδαπών εργαζόμενων.

Επίσης η κυβέρνηση υποσχέθηκε να μεταρρυθμίσει το ευνοϊκό φορολογικό καθεστώς για τους ξένους εργαζόμενους στο Βέλγιο. Οι αλλοδαποί που διαμένουν προσωρινά στο Βέλγιο ενώ βρίσκονται σε προσωρινή εργασία φορολογούνται μόνο τις ημέρες που εργάστηκαν πράγματι στο Βέλγιο. Απολαμβάνουν επίσης μια γενναιοδωρή έκπτωση εξόδων, γεγονός που κάνει το Βέλγιο φορολογικό παράδεισο για τους αλλοδαπούς εργαζόμενους. Το Βελγικό δικαστήριο έχει επανειλημμένα επικρίνει αυτό το καθεστώς, το οποίο ωφελεί περίπου 20.000 στελέχη σύμφωνα με την τελευταία έκθεσή του. Ορισμένοι εκπατρισμένοι επωφελοούνται από το σύστημα για πολύ μεγάλο χρονικό διάστημα,

καθιστώντας τους φαινομενικά λιγότερο πραγματικούς εκπατρισμένους και περισσότερο μετανάστες του οποίου η κύρια κατοικία είναι τώρα το Βέλγιο, χωρίς σχέδια να επιστρέψουν στη χώρα καταγωγής τους στο εγγύς μέλλον. Η εφημερίδα De Standaard αναφέρει ότι η προσαρμογή του τρέχοντος συστήματος θα μπορούσε να αποφέρει έως και 35 εκατομμύρια ευρώ.

Ο πληθωρισμός βρίσκεται στο υψηλότερο επίπεδο των τελευταίων 13 ετών στο Βέλγιο.

Μεταξύ Σεπτεμβρίου και Οκτωβρίου, ο πληθωρισμός εκτινάχθηκε από 2,86% σε 4,16% στο Βέλγιο. Αντίστοιχο επίπεδο πληθωρισμού είχε καταγραφεί τον Οκτώβριο του 2008, πριν από 13 χρόνια, όπου είχε φτάσει στο 4,72%.

Αυτή η νέα αύξηση του πληθωρισμού οφείλεται στην ενέργεια, της οποίας οι τιμές αυξήθηκαν κατά 30,86% σε ένα χρόνο. Μόνο η ενέργεια αντιπροσωπεύει το 2,62% του συνολικού πληθωρισμού. Η αύξηση της τιμής επικεντρώνεται κυρίως στο φυσικό αέριο, το οποίο αυξήθηκε κατά 77,5% σε ετήσια βάση. Η τιμή της μεγαβατώρας για το φυσικό αέριο διαπραγματεύεται τώρα περίπου στα 90 ευρώ, έναντι 20 ευρώ κατά μέσο όρο τα τελευταία δέκα χρόνια.

Σύμφωνα με τον Philippe Ledent, οικονομολόγο της ING, ο πληθωρισμός είναι πιθανό να παραμείνει υψηλός για αρκετούς επόμενους μήνες. "Δεν νομίζω ότι έχουμε φτάσει στο αποκορύφωμα του πληθωρισμού. Πιθανότατα θα φτάσουμε στο 5%, αλλά δεν θα πρέπει πλέον να έχουμε αύξηση του πληθωρισμού 1 με 2 μονάδες το μήνα. Εάν ναι, αυτό θα επιβάρυνε την κατανάλωση με κίνδυνο να επιβραδυνθεί ο ρυθμός ανάκαμψης». Ο Philippe Ledent ωστόσο, ισχυρίζεται ότι ακόμη και αν η τιμή του φυσικού αερίου σταθεροποιηθεί, οι επιπτώσεις της πρόσφατης ανόδου είναι πιθανό να γίνουν αισθητές για αρκετό καιρό ακόμη, καθώς πολλά συμβόλαια ευθυγραμμίζονται με τις τιμές του φυσικού αερίου.

Η πολιτική του Βελγίου από την πυρηνική ενέργεια δέχεται έντονη κριτική.

Καθώς η άνοδος της τιμής του φυσικού αερίου πιέζει την Ευρώπη, έντονη είναι η ανησυχία για την κίνηση της χώρας να αυξήσει την εξάρτηση από τα ορυκτά καύσιμα, ενώ παράλληλα θέτει εκτός λειτουργίας παλιούς πυρηνικούς αντιδραστήρες. Οι κάτοικοι μιας μικρής πόλης της Tessenderlo 60 χιλιόμετρα ανατολικά της βελγικής πρωτεύουσας όπου διαδήλωσαν ενάντια

στην απόφαση, είχαν μια πιο πιεστική ανησυχία: εάν το Βέλγιο απαλλαγεί από την πυρηνική ενέργεια, πού θα προμηθευτεί το αέριο του.

Το Βέλγιο, που βρίσκεται ανάμεσα στη Γαλλία που είναι υπέρ των πυρηνικών και στη Γερμανία υπέρ του φυσικού αερίου, αποτελεί την επιτομή ενός από τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η ΕΕ στον ενεργειακό εφοδιασμό της καθώς κινείται προς ένα μέλλον ουδέτερο ως προς τον άνθρακα. Αλλά σε μια εποχή που η Ευρώπη αντιμετωπίζει τις αυξανόμενες τιμές του φυσικού αερίου, η βελγική κυβέρνηση πρόκειται επίσης να ξεκινήσει μια μακροχρόνια πλήρη έξοδο από την πυρηνική ενέργεια - η οποία έχει μηδενικές εκπομπές άνθρακα αλλά παράγει επιβλαβή απόβλητα. Σχεδιάζει να κατασκευάσει περισσότερες μονάδες με καύση αερίου για να παρέχει την ενέργεια που δεν μπορεί ακόμη να καλυφθεί από αιολικά πάρκα και ηλιακούς συλλέκτες.

Η κίνηση έχει προκαλέσει κριτική από την περιφερειακή κυβέρνηση στη Φλάνδρα, τη βόρεια και πιο βιομηχανοποιημένη περιοχή του Βελγίου, και από μια ασυνήθιστη συμμαχία υπέρ των πυρηνικών και ακτιβιστών για το κλίμα.

Οι επτά πυρηνικοί αντιδραστήρες του Βελγίου, οι οποίοι παράγουν το ήμισυ της ηλεκτρικής ενέργειας της χώρας, πρόκειται να τεθούν εκτός λειτουργίας έως το 2025 βάσει μιας δέσμευσης που κατοχυρώνεται στη συμφωνία συνασπισμού της εθνικής κυβέρνησης. Η κυβέρνηση ενέκρινε επίσης ένα πρόγραμμα επιδοτήσεων πολλών δισεκατομμυρίων ευρώ για την κατασκευή και λειτουργία σταθμών ηλεκτροπαραγωγής με αέριο, που θα κάλυπτε το ενεργειακό κενό. Αυτό θέτει τη χώρα σε πλήρη αντίθεση με τη γειτονική Γαλλία, η οποία πρόκειται να εντείνει τη χρήση της πυρηνικής ενέργειας χωρίς άνθρακα, και την Ολλανδίας, η οποία απομακρύνεται από τις μονάδες που κινούνται με φυσικό αέριο. Η Ολλανδική κυβέρνηση κλείνει επίσης το μεγαλύτερο κοίτασμα φυσικού αερίου της Ευρώπης, το οποίο προμήθευε σχεδόν το ήμισυ των εισαγωγών φυσικού αερίου του Βελγίου. Η Διεθνής Υπηρεσία Ενέργειας στην έκθεσή της για τη χώρα αναφέρει ότι το Βέλγιο εξακολουθεί να βασίζεται στα ορυκτά καύσιμα και αντιμετωπίζει προκλήσεις ενεργειακής ασφάλειας.

Η περιφερειακή κυβέρνηση της Φλάνδρας που υποστηρίζει τις επιχειρήσεις έχει ταχθεί κατά του τερματισμού της πυρηνικής λειτουργίας του Βελγίου και αμφισβητεί τη χρονική στιγμή του εγχειρήματος. Ο Φλαμανδός υπουργός Ενέργειας Zuhal Demir υποστηρίζει ότι «Αν δείτε την αύξηση των τιμών του άνθρακα και την αύξηση της τιμής του φυσικού αερίου, εάν κατασκευάσετε περισσότερες μονάδες φυσικού αερίου, θα εξαρτηθείτε μόνο από το φυσικό αέριο και το κόστος θα μεταφερθεί τελικά στον καταναλωτή». Έχει μπλοκάρει την κατασκευή ενός εργοστασίου που κινείται με φυσικό αέριο και οι κάτοικοι του Tessenderlo ελπίζουν ότι θα καταλήξει στην ίδια απόφαση και στην περίπτωση τους.

Σε ομοσπονδιακό επίπεδο, ο υπουργός Ενέργειας Tinne van der Straeten απέρριψε την ιδέα ότι η πρόσφατη άνοδος της τιμής του φυσικού αερίου θα είχε μεγάλη επιρροή, δεδομένου ότι οι επιδοτούμενες μονάδες που κινούνται με φυσικό αέριο δεν θα λειτουργούσαν μέχρι το 2025. Άφησε ανοιχτή την πόρτα για τη διατήρηση δύο αντιδραστήρων σε απευθείας σύνδεση, εάν η συνολική ενεργειακή ασφάλεια του Βελγίου βρεθεί σε κίνδυνο.

Το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε τη στρατηγική για το υδρογόνο.

Η ομοσπονδιακή κυβέρνηση ενέκρινε μια στρατηγική για τη μετατροπή του Βελγίου σε κόμβο εισαγωγής και διαμετακόμισης πράσινου υδρογόνου, καθιστώντας τη χώρα πρωτοπόρο σε αυτή την τεχνολογία. Τα σχέδια στοχεύουν στη μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων των βαρέων βιομηχανιών, όπως η παραγωγή και η επεξεργασία πρωτογενών υλικών. Αυτές οι βιομηχανίες αντιπροσωπεύουν σήμερα το 30% των εκπομπών CO₂ του Βελγίου. Πέρα από τα οικολογικά οφέλη αυτής της εναλλακτικής πηγής ενέργειας, αυτό το μέτρο θα επιτρέψει στο Βέλγιο να γίνει πιο ανεξάρτητο από γεωπολιτική προοπτική, καθώς δεν θα βασίζεται πλέον στα κοιτάσματα ορυκτών καυσίμων εξαγωγικών χωρών όπως η Ρωσία ή τα κράτη του Κόλπου.

Η στρατηγική προσδιορίζει επίσης την ανάπτυξη ως κεντρικής σημασίας για την προμήθεια ανανεώσιμων πηγών υδρογόνου με τη σύνδεση βιομηχανικών κόμβων. Μακροπρόθεσμα, τα σχέδια θα μπορούσαν επίσης να δουν το Βέλγιο να προμηθεύει υδρογόνο σε άλλες χώρες της Ευρώπης – τόσο για βαριές βιομηχανίες όσο και για γενικότερη χρήση ενέργειας. Η πρώτη φάση του έργου θα είναι η τοποθέτηση σωλήνων 100-160 km για τη μεταφορά υγρού υδρογόνου έως το 2026. Στόχος είναι να γίνει το Βέλγιο κόμβος διαμετακόμισης και εισαγωγών στην Ευρώπη.

Η στρατηγική περιστρέφεται γύρω από τέσσερα βασικά σημεία. Ουσιαστικά, σκοπεύει να «τοποθετήσει το Βέλγιο ως (1) κόμβο εισαγωγών και διαμετακόμισης στην Ευρώπη για το πράσινο υδρογόνο, (2) να καταστήσει τη χώρα ηγέτη στις τεχνολογίες υδρογόνου, (3) να δημιουργήσει μια ισχυρή αγορά υδρογόνου μέσω της εφαρμογής μιας ανοιχτής πρόσβαση στη ραχοκοκαλιά του υδρογόνου και (4) να ενθαρρύνουν τους διάφορους ενδιαφερόμενους φορείς (βιομηχανίες, περιφέρειες, γειτονικές χώρες και τρίτες χώρες εξαγωγής) να ενώσουν τις δυνάμεις τους και την τεχνογνωσία τους.

Μέσω αυτών των στόχων, η κυβέρνηση ελπίζει να δημιουργήσει ένα ευνοϊκό περιβάλλον για την ανάπτυξη του βελγικού τομέα υδρογόνου. Ως αποτέλεσμα, ελπίζει σε 1,1 δισ. ευρώ προστιθέμενης αξίας στο Βέλγιο,

μείωση έως και 1,8 εκατομμυρίων τόνων CO₂ και δημιουργία 10.000 θέσεων εργασίας. Φυσικά, αυτή η φιλοδοξία απαιτεί τεράστιες επενδύσεις στον μετασχηματισμό του υπάρχοντος δικτύου φυσικού αερίου και να οδηγήσει στη δημιουργία, από τον διαχειριστή υποδομής φυσικού αερίου Fluxys, μιας «ραχοκοκαλιάς υδρογόνου», η πρώτη φάση του οποίου συνίσταται στη δημιουργία 100 έως 160 km αγωγού για τη μεταφορά υδρογόνου έως το 2026. Συνολικά, η Fluxys εκτιμά ότι το έργο θα ξεπεράσει το ένα δισεκατομμύριο ευρώ.